

Laura Haavisto & Riika Pöyhtäri

WWW-SIVUJEN SUUNNITTELU
Case Keski-Pohjanmaan liitto

Opinnäytetyö
KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Kesäkuu 2010

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Tekniikka ja liiketalous, Kokkola	Aika 2.6.2010	Tekijä/tekijät Laura Haavisto Riika Pöyhtäri
Koulutusohjelma Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma		
Työn nimi Www-sivujen suunnittelu Case Keski-Pohjanmaan Liitto		
Työn ohjaaja Grzegorz Szewczyk	Sivumäärä 36 + 1	
Työelämäohjaaja Kauko Kolehmainen		
<p>Opinnäytetyössä käsitellään Keski-Pohjanmaan liiton englanninkielisten www-sivujen suunnittelua ja käännöstyötä suomesta englanniksi sekä kerrotaan työn taustalla olevasta teoriasta. Keski-Pohjanmaan liitolla on suomenkieliset kotisivut. Niiden rinnalle kaivattiin englanninkielistä vaihtoehtoa, joka tarjoaisi käyttäjälleen perusinformaation liitosta sekä sen tekemästä työstä. Liitto oli tyytyväinen suomenkielisten verkkosivujen ulkoasuun sekä värimaailmaan, ja tältä pohjalta lähdettiin tekemään englanninkielistä suunnitelmaa.</p> <p>Työtä varten tutkimme käytettävyyden, www-sivujen suunnittelun ja erilaisten sivujen ulkoasuun vaikuttavien seikkojen teoriaa. Tarkoituksena oli toteuttaa malli www-sivuista, joilla englanninkielinen käännetty materiaali tultaisiin julkaisemaan. Ensimmäisenä toteutettiin käännöstyö, jotta verkkosivujen sisältämä materiaali olisi valmiina ennen suunnitelmaa sivuista. Sivusto on toteutettu HTML-kielen sekä KompoZer-editorin avulla. Suunnitelma toteutettiin siten, että verkkosivut olisivat selkeät ja helppokäyttöiset.</p>		

Asiasanat

Keski-Pohjanmaan liitto, HTML, www-sivujen suunnittelu, käytettävyys

ABSTRACT

Department Technology and Business, Kokkola	Date 2.6.2010	Author Laura Haavisto Riika Pöyhtäri
Degree programme Degree Programme for Business Information Technology		
Name of thesis Website Designing, case Regional Council of Central Ostrobothnia		
Instructor Grzegorz Szewczyk		Pages 36 + 1
Supervisor Kauko Kolehmainen		
<p>Website Designing-thesis deals with Central Ostrobothnia Council's English Web-site design and translation work, and also tells the theory behind the work. Central Ostrobothnia Council already has Finnish homepages. Alongside with those web pages they needed an English option, which could tell the user the basic information on the Council and the work they are doing. The Council was satisfied with their Finnish homepages and the layout and color scheme, so that was the basis from which the English web page plan was taken forward.</p> <p>For our work we were studying the theory of usability, web page design and layout of various pages. Our purpose was to implement a model of web pages, in which English translation materials would be published. The translation was carried out first, so that the material contained in the pages would be ready before the site plan. The site has been built up with HTML and KompoZer-editor. The plan was implemented in such a way that pages are simple and easy to use. In addition, the sites based on our plan should be simple to develop further.</p>		

Key words

Regional Council of Central Ostrobothnia , HTML, Website Designing, Usability

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
1.1 Opinnäytetyön tavoitteet, rajaus ja rakenne	1
1.2 Alkutilanne	2
2 KESKI-POHJANMAAN LIITTO	3
3 WWW-SIVUJEN KÄYTETTÄVYYS	4
3.1 ISO 9241-11 –standardi	4
3.2 Jakob Nielsenin käytettävyys	5
3.3 Brian Shackelin käytettävyys	5
3.4 Käytettävyystestaus	6
3.4.1 Ääneenajattelutesti	7
3.4.2 Ryhmäläpikäynti	7
3.4.3 Avoin läpikäynti	7
3.4.4 Heuristinen arviointi	8
4 TEORIAA WWW-SIVUJEN SUUNNITTELUSTA	11
4.1 Ulkoasu	13
4.2 Sisältö	14
4.3 Globalisointi	16
4.4 Typografia	18
4.5 Resoluutio	19
5 TYÖN TOTEUTUS	20
5.1 Kielet ja ohjelmat	20
5.1.1 HTML-kieli	20
5.1.2 KompoZer	22
5.2 Käännöstyö	23
5.2.1 Sanastot ja tarkistus	24
5.2.2 Aluekehityssanasto	25
5.3 Suunnittelutyö	26
5.3.1 Alkuperäiset www-sivut ja muutokset	27
5.3.2 Suunnittelutyö ja rakenne	29
6 YHTEENVETO	32
LÄHTEET	35
LIITTEET	

Liite 1/1–1/3 Sivupohjia

1 JOHDANTO

Suurella osalla nykypäivän yhteisöistä ja yhdistyksistä on käytössään oma ”sähköinen käyntikorttinsa”, World Wide Web -sivut (www), joiden tarkoitus on tarjota riittävän kattava informaatiopaketti sekä tarvittavat yhteystiedot. Tämä onkin tarpeen, sillä tietoja etsitään nykyään entistä enemmän Internetin välityksellä. Samoin useat eri yhteisöt pyrkivät nykyisin tarjoamaan palveluita useilla eri kielillä, yleisimmin suomen ja ruotsin kielen lisäksi englanniksi.

Opinnäytetyömme aiheena oli toteuttaa Keski-Pohjanmaan liitolle käännoistyö suomesta englanniksi, englanninkielisten verkkosivujen alkuvaiheen suunnittelu- ja toteutusprosessi. Tutkimme myös käytettävyyden teoriaa, sillä käytettävyys on yksi tärkeimmistä osa-alueista www-sivuja suunniteltaessa ja rakennettaessa.

Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Keski-Pohjanmaan liitto, joka on jäsenkuntiansa muodostama kuntayhtymä ja jonka pääpaikka sijaitsee Kokkolassa. Liitto toimii toimialueensa, joihin kuuluvat Kokkolan ja Kaustisen seutukunnat, aluekehitysviranomaisena sekä maakunnan suunnittelu- ja edunvalvontayksikkönä. Keski-Pohjanmaan liitolla on jo ennestään suomenkieliset kotisivut, jotka tarjoavat kattavan informaatiopaketin suomenkielisille käyttäjilleen. Liitossa on kuitenkin useaan otteeseen havaittu, että myös englanninkielisille sivuille olisi tarvetta.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet, rajaus ja rakenne

Opinnäytetyön tavoitteena oli suorittaa käännoistyö suomesta englanniksi sekä suunnitella ja toteuttaa Keski-Pohjanmaan liiton kotisivujen runko. Suunnittelu- ja toteutusvaiheessa tuli ottaa huomioon myös sivujen käytettävyys sekä yksinkertainen ja esteettisesti miellyttävä yleisilme. Työmme painottuu käänno- ja suunnittelutyöhön, sillä toteutus on vain runko, pohja sille, miltä sivujen tulisi loppuun asti toteutettuna näyttää. Tästä syystä varsinaiseen toteutukseen ei ole panostettu niin runsaasti kuin käännoksiin, suunnitteluun ja kotisivujen

lähtökohtaiseen käytettävyyteen. Samasta syystä tässä vaiheessa ei keskitytty myöskään esimerkiksi hakukoneoptimointiin, joka muutoin olisi tärkeä osa www-sivujen suunnittelua ja toteutusta.

Opinnäytetyö on siis rajattu käsittelemään lähinnä käänös- ja suunnittelutyötä. Käytettävyyttä ja toteutusta käsitellään vain yleisellä tasolla sekä kerrotaan, miten se tulee esille www-sivustoilla. Samoin suunnitteluvaiheessa olemme rajanneet sivuston tarkoituksen, luoneet sille tavoitteet sekä käyneet lyhyesti läpi HTML-kielen. Tarkoituksena ei kuitenkaan ollut käydä läpi alkeita vaan tuoda eri menetelmät esille osana työskentelyprosessia.

1.2 Alkutilanne

Keski-Pohjanmaan liitolla on ollut jo aiemmin olemassa Naviatech Solutionsin toteuttamat suomenkieliset www-sivut, joilla ei kuitenkaan ole tarjottu englanninkielistä informaatiota liiton toiminnasta. Koska Internet-näkyvyys on jo arkipäivää eri yhteisöille, toimeksiantajamme katsoi tarpeelliseksi esitellä palveluitaan ja tarjota informaatiopakettin myös englanninkielisille asiakkaille ja sidosryhmille. Tulevat englanninkieliset www-sivut toimivat siis käyntikorttina sekä nykyisille että tuleville asiakkaille ja yhteistyökumppaneille.

Käännöstyö ja sivujen suunnittelu sekä rungon toteutus on tarkoitus toteuttaa siten, että ne toisivat esille mahdollisimman monipuolisen sekä toivotunkaltaisen kuvan liitosta ja sen toiminnasta. Tarkoitus on tarjota informaatiopaketti Keski-Pohjanmaan liitosta sekä sen yhteystiedot englanniksi niin, että ne ovat kaikkien kiinnostuneiden saatavilla lähes paikasta ja kellonajasta riippumatta. Käännöstyötä varten eri osa-alueet priorisoitiin siten, että ainakin alkuvaiheessa tietomäärä on vähäisempi ja tiivistetympi, jotta kaikki ehdottoman tarpeellinen tieto voidaan tarjota myös englanniksi ilman, että sivuston laajuus paisuu kohtuuttoman suureksi. Käännösten laajuus on rajattu kuitenkin myös ajatellen sitä, että tieto olisi sivuston käyttäjälle mielenkiintoista informaatiota sekä Keski-Pohjanmaasta alueena että kuntayhtymästä ja sen jäsenkunnista.

2 KESKI-POHJANMAAN LIITTO

Keski-Pohjanmaan liitto on yksi Suomen yhdeksästätoista maakuntaliitosta. Keski-Pohjanmaan liitto on jäsenkuntiensa muodostama kuntayhtymä, joka toimii toimialueensa Kokkolan ja Kaustisen seutukuntien aluekehitysviranomaisena sekä maakunnan suunnittelu- ja edunvalvontayksikkönä. Liiton päätoimipaikka sijaitsee Kokkolassa. Liiton tehtävänä on ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja. Keski-Pohjanmaan liitto työskentelee koko maakunnan edun ja kehittämisen puolesta. Lisäksi liitto toimii maakunnan linkkinä suuremmille vaikuttajatahoille, kuten esimerkiksi valtionhallinnolle sekä Euroopan unionille. Keski-Pohjanmaan liiton varsinaisia jäsenkuntia, joiden alueella liitolla on virallinen edunvalvonta-, aluekehitys- ja alueiden käytön suunnitteluvastuu, ovat Kokkola, Kannus, Kaustinen, Halsua, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Varsinaisten jäsenkuntien lisäksi liitolla on osajäsenenä viisi kuntaa: Kruunupyy, Kalajoki, Sievi, Reisjärvi ja Kinnula, joiden alueella liitolla on pelkästään edunvalvontavastuu, mutta jotka liitto kuitenkin ottaa huomioon myös aluekehitystoiminnassaan. (Keski-Pohjanmaan liitto.)

Keski-Pohjanmaan liiton toimintaa ohjaa laki alueiden kehittämisestä, maankäyttö- ja rakennuslaki sekä rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annettu laki, ja sen päätöksenteko perustuu kunnalliseen demokratiaan. Keski-Pohjanmaan liiton korkein päätösvalta on vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoontuvalla maakuntavaltuustolla, jonka tehtävinä on päättää muun muassa maakuntasuunnitelmasta, maakuntaohjelmista, alueellisista rakennerahasto-ohjelmista, liiton taloussuunnitelmasta ja talousarviosta. Sen tulee myös hyväksyä tilinpäätökset ja toimintakertomukset sekä valita maakuntahallitus, joka ohjaa ja valvoo Keski-Pohjanmaan viraston toimintaa. Lisäksi valtuusto nimeää tarkastuslautakunnan, jonka tehtävänä on valvoa että kaikki maakuntavaltuuston liiton toiminnalle asettamat tavoitteet toteutuvat. (Keski-Pohjanmaan liitto.)

3 WWW-SIVUJEN KÄYTETTÄVYYS

Käytettävyys yksi tärkeimmistä asioista, jotka täytyy ottaa huomioon verkkopalveluita suunniteltaessa. Jos sivusto on vaikea tai epämiellyttävä käyttää tai ei selvästi kerro, mitä palveluja yritys tai sivusto tarjoaa, poistuu käyttäjä sivustolta ja etsii paremman, helppokäyttöisemmän ja miellyttävämmän sivuston. (Nielsen 2003.) Mikäli käytettävyyttä ei suunnitteluprosessissa huomioida, voi valmis tuote sisältää jopa 50–200 erilaista käytettävyysongelmaa, joista jokainen saattaa omalta osaltaan häiritä sivuston käyttöä. (Sinkkonen 2004.)

Käytettävyys on mittari tuotteen laadulle. Sen avulla voidaan mitata, kuinka helppoa, tehokasta ja miellyttävää tuotteen käyttäminen on. Helppouden, tehokkuuden ja miellyttävyyden lisäksi käytettävän tuotteen ominaisuuksiksi voidaan lukea myös käsitteet opittavuus, muistettavuus ja joustavuus sekä yhtenä tärkeimmistä virheettömyys. (Sinkkonen 2004.) Käytettävyys on laaja käsite, jolle ei varsinaisesti ole olemassa omaa määritelmää. Käytettävyttä määriteltäessä puhutaan usein ISO 9241–11 -standardista tai joko Jakob Nielsenin tai Brian Shackelin määritelmistä. (Savolainen 2006.)

Jokaisen tuotteen tai palvelun kokeilu synnyttää käyttäjälleen kokemuksen, joka yleensä on joko hyvä tai huono. Tähän kokemukseen suurelta osin vaikuttaa tuotteen käytettävyys. Mikäli tuote tai palvelu on käytettävyydeltään huono, ei sitä myöskään kovin mielellään käytetä. Hyvä käyttökokemus saa käyttäjän käyttämään tuotetta tai palvelua mielellään uudestaan ja myös suosittelemaan sitä muille. (Rydberg 2005.)

3.1 ISO 9241-11 -standardi

ISO 9241-11 -standardi määrittelee käytettävyyden mittariksi, jonka avulla voidaan mitata, kuinka tuottavaa, tehokasta ja miellyttävää jonkin tuotteen käyttö on. Tuotettavuudella tarkoitetaan tässä tapauksessa sitä, kuinka hyvin ja virheettömästi tehtävät saadaan tehtyä. Tehokkuudella mitataan, kuinka paljon

resursseja tarvitaan sekä kuinka edullista ja kannattavaa tuotteen käyttö rahan ja ajan kannalta on. Miellyttävyyttä mitataan sillä, kuinka miellyttävää tuotteen käyttö sekä esteettisesti että itse käytön kannalta käyttäjälleen on. (Sinkkonen 2004.)

3.2 Jakob Nielsenin käytettävyys

Jakob Nielsenin mukaan käytettävyyttä voidaan kuvata laadun ominaisuutena, joka mittaa, kuinka helppoa käyttöliittymän käyttö on. Nielsenin mukaan sana ”käytettävyys” tarkoittaa myös menetelmiä, joilla parannetaan tuotteen helppokäyttöisyyttä suunnitteluprosessin aikana.

Nielsenin käytettävyys voidaan jakaa viiteen eri osa-alueeseen:

- Opittavuus: Kuinka helppoa käyttäjän on suorittaa perustehtäviä ensimmäisellä käyttökerralla?
- Tehokkuus: Kuinka nopeasti käyttäjä kykenee tekemään tehtävät opittuaan asian?
- Muistettavuus: Kun käyttäjä palaa tuotteen ääreen oltuaan hetken käyttämättä sitä, kuinka helposti hän saavuttaa saman tuotettavuuden uudelleen?
- Virheettömyys: Kuinka paljon virheitä käyttäjä tekee, kuinka vakavia ne ovat ja kuinka helposti käyttäjä toipuu niistä?
- Miellyttävyys: Kuinka miellyttävää tuotteen käyttö on? (Nielsen 2003.)

3.3 Brian Shackelin käytettävyys

Brian Shackel kuvaa käytettävyyden järjestelmän tai laitteen ominaisuudeksi, joka muuttuu käyttäjän, tehtävän tai käyttöympäristön mukaan. Shackel käsittelee käytettävyyttä tuotteen havaitsemisen kautta, tärkeimpänä käsitteenään hyväksyttävyys. Hyväksyttävyys koostuu neljästä elementistä: hyödyllisyys, miellyttävyys, uhraukset ja käytettävyys, joka myös voidaan Shackelin mukaan

jakaa neljään eri osatekijään, joita ovat tehokkuus, opittavuus, joustavuus ja asenne. Tuote on hyödyllinen niin kauan, kun se vastaa käyttäjän tarpeita. Käytettävyys taas kuvaa käyttäjän mahdollisuuksia toteuttaa hyödyllisyys käytännössä. (Keinonen 2007.)

3.4 Käytettävyystestaus

Käytettävyystestaus on tärkeä osa tuotteen kehittämissuunnitelmaa. Käytettävyystestauksen avulla pyritään selvittämään, miten tuotteen todelliset käyttäjät, jotka tulevat tuotetta käyttämään sen valmistuttua toimivat sen kanssa. Tavallisimpia käytettävyystesteissä käytettyjä testityyppejä ovat ääneenajattelutesti, ryhmäläpikäynti ja avoin läpikäynti. (Sinkkonen 2004.)

Käytettävyystestauksen avulla pyritään löytämään tuotteen käyttöön liittyvät ongelmat ja puutteet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tuotteen kehittämissuunnitelmaa. Mitä aikaisemmin mahdolliset puutteet ja ongelmat havaitaan, sitä helpompi ne on korjata ja sitä enemmän testauksesta on tuotteen kehitykselle hyötyä. (Koyani, Bailey & Nall 2003, 188.)

Käytettävyyttä testatessa on hyvä kiinnittää huomiota kahteen tärkeään seikkaan. Ensimmäiseksi on hyvä varmistaa, että käytössä on juuri siihen tilanteeseen sopivin testausmenetelmä. Yleensä parhaita testejä ovat ne, joissa testaja toimii vuorovaikutuksessa tuotteen suunnittelijan kanssa. Jos testauksessa päädytään käyttämään asiantuntija-arviointitestejä tarkasti valvottujen testausmenetelmien sijaan, täytyy testaus tehdä varoen. Näin tulee toimia siksi, että asiantuntijakeskeiset eli heuristiset arviointimenetelmät tuottavat usein joukon potentiaalisia käytettävyysongelmia, joista ei koskaan todellisten käyttäjien käytössä tulekaan todellisia ongelmia. Toinen huomioon otettava seikka on varmistaa, että testauksessa tullaan käyttämään iteratiivista eli usein toistuvaa toimintatapaa. Tämä tarkoittaa sitä, että kun testauksen ensimmäiset testitulokset on toimitettu tuotteen suunnittelijoille, pitäisi tarvittavat muutokset tehdä ja tämän jälkeen testata tuote uudelleen. Yleensä voidaan toimia seuraavalla periaatteella: mitä enemmän on toistoja, sitä parempi tuote on. (Koyani ym. 2003, 188.)

3.4.1 Ääneenajattelutesti

Ääneenajattelutestissä testaaja suorittaa joukon ennalta annettuja tehtäviä samalla ääneen ajatellen. Se auttaa selvittämään, miksi käyttäjä tekee tiettyjä valintoja tai ei löydä etsimäänsä toimintoa. Ääneenajattelustaus helpottaa pientenkin virheiden löytämistä ja tuo ilmi myös ne ongelmat, joita käyttäjä ei välttämättä osaisi edes ongelmiksi kuvata. Tehokkuuden arviointiin testi ei sovellu, sillä yleensä ääneen ajattelu hidastaa käyttäjän toimintaa. (Ovaska & Rähä 1998.)

3.4.2 Ryhmäläpikäynti

Ryhmäläpikäynnissä on mukana useita käyttäjiä, joista kukin suorittaa ennalta määrätyt tehtävät erikseen ja sen jälkeen kertoo vuorollaan, miten tehtävän suorittaisi. Tavallisesti ryhmäläpikäynnissä on mukana 2–4 osallistujaa, joista 1–2 on tuotteen suunnittelijoita. Ryhmäläpikäynnissä järjestelmä esitellään paperikuvien avulla. Paperikuvat nähtyään kaikki osallistujat miettivät ne toiminnot, joita he tekisivät saadakseen annetut tehtävät suoritettua. Tämän jälkeen jokainen ryhmän jäsen kertoo muulle ryhmälle oman ratkaisutapansa siten, että ensin puheenvuoron saavat käyttäjät ja vasta tämän jälkeen oman ratkaisutapansa kertovat tuotteen suunnittelijat. Ryhmäläpikäynti soveltuu hyvin tuotteen opittavuuden testaukseen tuotteen kehitysprosessin alkuvaiheessa. (Riihiaho 2002.)

3.4.3 Avoin läpikäynti

Avoin läpikäynti on menetelmä, jota varten tarvitaan joko prototyyppi tuotteesta tai valmis tuote. Tässä menetelmässä testaajalle ei anneta valmiita tehtäviä, vaan tämä saa itse testailla ja tutustua sovellukseen sekä tehdä haluamiaan tehtäviä tai tehtäviä, joita olettaa tuotteella olevan mahdollista tehdä samalla kommentoiden

kuten ääneenajattelutestissäkin. Vapaa läpikäynti on sopiva menetelmä silloin, kun halutaan selvittää, kuinka nopeasti ja helposti opittava jokin sovellus on. (Kotkaluoto 2005.)

3.4.4 Heuristinen arviointi

Heuristinen eli asiantuntija-arvio on Jakob Nielsenin kehittämä nopea, halpa ja helppo käytettävyyssarvioinnin menetelmä. Heuristisessa arviossa ei käytetä testikäyttäjiä, kuten aikaisemmin mainituissa testausmenetelmissä, vaan testauksen suorittaa yksi tai useampi asiantuntija. Käytettävyyden heuristinen arviointi perustuu heuristiikkoihin, jotka ovat erilaisia käytettävyyssperiaatteita, sääntöjä tai ohjeistuksia ja joiden tarkoitus on auttaa arvioijia arvioimaan käyttöliittymää tai tuotetta. Heuristisia arviointeja voidaan tehdä missä vaiheessa tahansa tuotteen kehittelyprosessia, mutta suurimman hyödyn arvioinneista saa, kun niitä käytetään tuotekehittelyprosessin aikaisemmissa vaiheissa. Arviointiin ei tarvita valmista ja toimivaa tuotetta, vaan heuristinen arviointi voidaan tehdä vaikka käyttöliittymän paperiprototyypille. (Korvenranta 2005.) Yleensä heuristinen arviointi on liian vaikea yhden ihmisen tehtäväksi, koska yksi ihminen ei voi koskaan löytää kaikkia käyttöliittymän käytettävyysoongelmia. Kokemukset erilaisista arvioinneista ovat osoittaneet, että erilaiset ihmiset löytävät erilaisia käytettävyysoongelmia, joten arviointimenetelmää voi tehostaa merkittävästi ottamalla arviointiryhmään useampia arvioijia. (Nielsen 1994.)

Nielsenin kymmenen heuristiikkaa

- Järjestelmän näkyvyys: Järjestelmän pitäisi antaa käyttäjälleen kohtuullisessa ajassa palautetta, eli käyttäjän pitäisi aina pystyä nopeasti huomaamaan, mikä on tuotteen tila tai toiminto.
- Järjestelmän ja todellisuuden yhteensopivuus: Järjestelmän pitäisi puhua käyttäjien kieltä käyttämällä käsitteitä, jotka ovat käyttäjille tuttuja, ei erikoistermistöä.
- Käyttäjän hallinta ja vapaus: Käyttäjät valitsevat usein toimintoja vahingossa, joten he tarvitsevat selkeästi merkityn hätäuloskäynnin jättääkseen epätoivotun tilan.
- Järjestelmän yhteneväisyys ja standardit: Käyttäjän ei tarvitse miettiä, tarkoittavatko eri sanat, tilanteet tai toiminnot samaa asiaa.
- Virheiden ehkäisy: Vielä hyviäkin virheilmoituksia parempi on suunnitelma, joka ehkäisee virheiden synnyn kokonaan.
- Tunnistaminen muistamisen sijaan: Tämä minimoi käyttäjän muistin kuormitusta tekemällä olioista, toiminnoista ja vaihtoehdoista näkyviä. Käyttäjän ei pitäisi joutua muistamaan tietoja ulkoa. Käyttöohjeiden pitäisi olla näkyvillä tai helposti löydettävissä.
- Käytön joustavuus ja tehokkuus: Käytön tulisi olla joustavaa ja tehokasta sekä aloitteleville että edistyneille käyttäjille. Eri käyttötavat on muistettava ottaa huomioon.
- Esteettinen ja minimalistinen suunnittelu: Järjestelmän ei pitäisi sisältää merkityksetöntä tietoa tai tietoa, jota tarvitaan vain harvoin. Jokainen ylimääräinen tieto heikentää tärkeämpien näkyvyyttä.
- Auttaa käyttäjää tunnistamaan ja diagnosoimaan virheitä ja palautumaan niistä: Virheilmoitusten tulisi selkokielellä ilmaista, mikä oli virhe ja miksi se tapahtui, sekä ehdottaa ratkaisua.
- Ohjeet ja ohjeistukset: Vaikka ihannetilanne olisikin, että järjestelmää voitaisiin käyttää ilman ohjeita, voivat ne kuitenkin olla joskus välttämättömiä käyttäjälle. Ohjeiden tulisi olla helposti löydettävissä, ja niiden täytyy olla käyttäjän toimintaa tukevia ja riittävän lyhyitä. (Nielsen 2005.)

Näitä kymmentä heuristiikkaa käytimme myös oman työmme suunnittelussa apuna kohti käytettävää sivustoa. Koska työn tarkoituksena ei kuitenkaan ollut luoda valmista sivustoa, varsinaista testausta ei kaikessa laajuudessaan toteutettu. Osa heuristiikoista ei valitettavasti päästy testaamaan ollenkaan, mutta ne osiot, jotka testattiin, kuten esimerkiksi esteettinen ja minimalistinen suunnittelu sekä tunnistaminen muistamisen sijaan, toteutuivat mielestämme sivustolla hyvin.

4 TEORIAA WWW-SIVUJEN SUUNNITTELUSTA

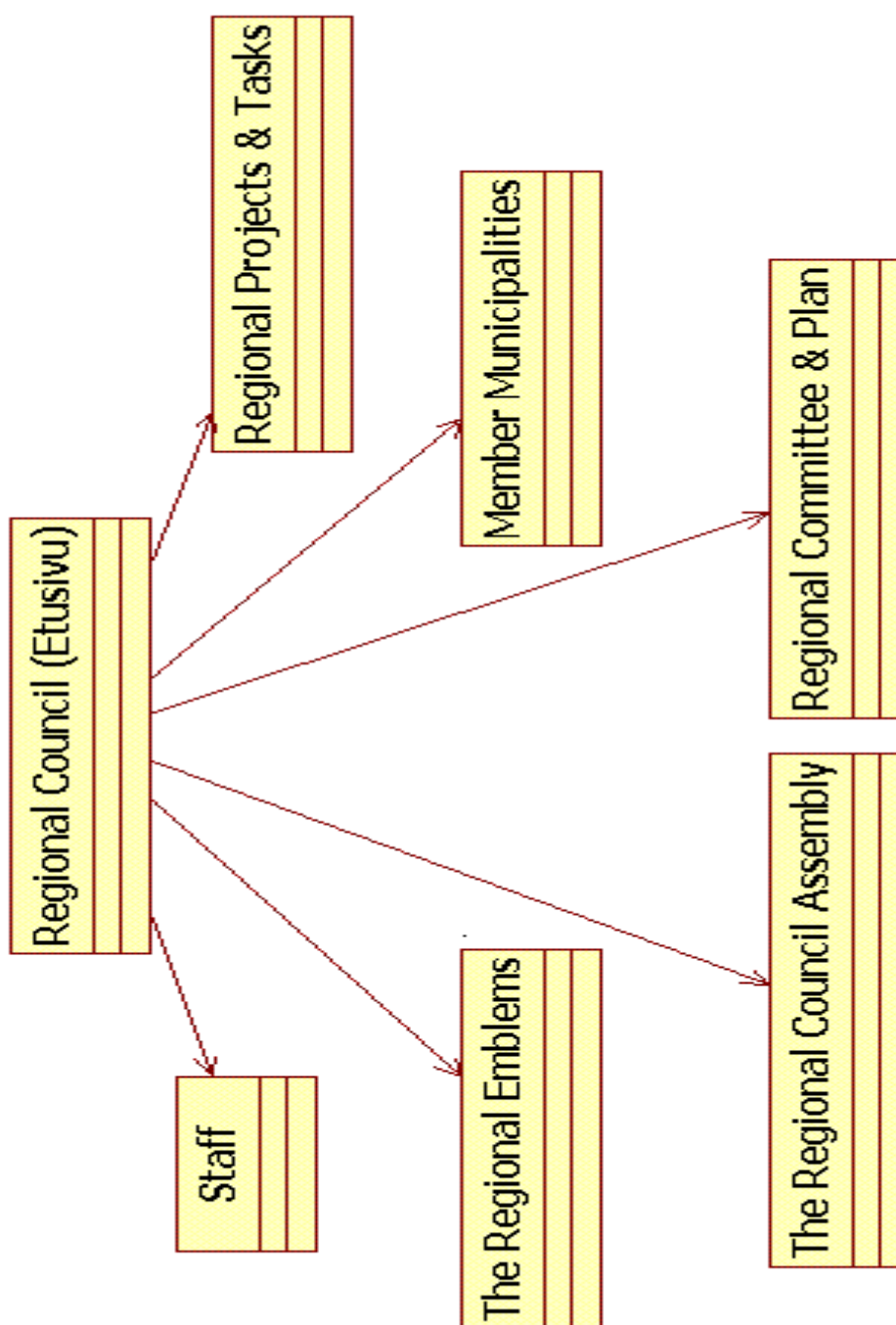
Www-sivujen suunnittelu ei ole aivan yksinkertainen tehtävä. Sen lisäksi, että sivustolle on luotava sisältö, on muistettava ottaa huomioon myös muun muassa sivujen ulkoasu ja käytettävyys, HTML-kielen rajoitukset sekä selainyhteensopivuus. Muuten varsin toimivista ja hienoista sivuista ei ole käyttäjälleen hyötyä, ellei hän pysty niitä omalla selaimellaan käyttämään. Haastavuutta suunnitteluprosessiin lisää se, että kaikki seikat on osattava ottaa huomioon samanaikaisesti. Siksi onkin tärkeä tehdä hyvä suunnitelma, jotta jokainen osa-alue saataisiin toimimaan keskenään. (Keränen, Lamberg & Penttinen 2003, 14–16.)

Www-sivujen suunnittelun ensimmäinen vaihe on määrittellä sivuston tavoite, eli se, mitä sivustolla halutaan tavoittaa, sekä kohderyhmä ja sivuston laajuus. Tämän jälkeen voidaan lähteä suunnittelemaan sivustolle sisältöä ja vasta sen jälkeen ulkoasua. Usein saattaisikin ehkä tuntua loogisemmalta tehdä juuri toisinpäin eli suunnitella sisältö valmiiseen ulkoasupohjaan. Tarkoitus on kuitenkin suunnitella sivuston ulkoasu, joka sopii sisältöön, eikä niin, että sisältö suunnitellaan niin, että se sopii valmiiseen ulkoasuun. (Keränen ym. 2003, 14–16.)

Kun www-sivujen varsinainen suunnitteluprosessi käynnistetään, tulisi pohjatyön olla tehty mahdollisimman huolellisesti. Näin mahdolliset ongelmat voitaisiin välttää. Tärkeitä www-suunnittelun apuvälineitä ovat synopsis, rakennesuunnitelma sekä suunnitelma käyttöliittymästä. (Keränen ym. 2003, 14–16.)

Synopsiksella tarkoitetaan yleiskuvausta, lyhyttä hahmotelmaa tai käsikirjoitusta siitä, mikä tulee olemaan sivujen tarkoitus, tavoite, kohderyhmä sekä sisältö. Synopsis on kirjoitettua tekstiä. Sen pituus vaihtelee tarpeen mukaan. Lisäksi oheen voidaan liittää suunnitelma käyttöliittymästä ja sivujen rakenteesta. Synopsiksen avulla voidaan laskea kustannusarvio projektille ja määrittellä tuotantoaikataulu sekä tarvittavat henkilöresurssit. (Keränen ym. 2003, 14–16.)

Rakennesuunnitelman idea on kuvata sivujen linkittyminen toisiinsa ja se, miten niiden sisältö jäsenellään. Rakenne esitetään kaaviona (KUVIO 1) ja sen täydennykseksi liitetään tarvittaessa tarkentavia tekstejä. Rakennesuunnitelman ylimmällä tasolla on pääsivu, josta sivusto haarautuu linkkien avulla alemmille tasoille tai samalla tasolla oleviin haaroihin. Rakenteen kuvauksen ohella rakennesuunnitelma toimii tärkeänä työohjeena myös sivujen tekijöille sekä apuna käyttöliittymän suunnittelussa. (Keränen ym. 2003, 14–16.)

KUVIO 1. Mallinnus sivuston rakenteesta

Kolmantena tärkeänä työskentelyn apuvälineenä on suunnitelma käyttöliittymästä eli suunnitelma rajapinnasta, jonka avulla ohjelmaa tai sivustoa käytetään. Se koostuu valikoista, painikkeista sekä ikkunoista, joita ohjataan hiirellä ja näppäimistöllä. Tietokoneohjelmien ja -sivustojen yhteydessä käytetään termiä GUI (Graphical User Interface), jolla tarkoitetaan graafista käyttöliittymää. Käyttöliittymää suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota toiminnallisuuden lisäksi myös visuaaliseen suunnitteluun. Ulkoasu ja sivustolla käytetyt symbolit kertovat käyttäjälle mahdollisista toiminnoista. Lisäksi on huomioitava myös se, ovatko esimerkiksi eri symbolit tai värit globaalisti ymmärrettävissä. Yleisiä, hyvin tunnettuja symboleja ovat esimerkiksi oikealle tai vasemmalle osoittavat nuolet, joilla ohjeistetaan liikkumista eteen- tai taaksepäin. (Keränen ym. 2003, 14–16.)

4.1 Ulkoasu

Yksi tärkeimmistä asioista www-sivuja suunniteltaessa on sivujen ulkoasun, perusilmeen suunnittelu. Sivuston ilmeeseen vaikuttavat muun muassa sivuilla käytetyt värit, kuvien ja tekstin määrä, niiden koko ja sijoittelu. Ulkoasua suunniteltaessa tulisi myös ottaa huomioon se, että sivuston käyttäjillä on käytössään erilaisia ja erikokoisia näyttöjä sekä lukuisia erilaisia Internet-selaimia. Käytettävän selaimen mukaan sivuston ulkoasu saattaa eri käyttäjillä näyttää hiukan erilaiselta. (Kuivanen 1999.)

Värien määrä sivuilla olisi hyvä pitää mahdollisimman pienenä, jotta sivuston hyvä luettavuus ja hahmotettavuus säilyvät. Sopiva määrä on noin 2–3 pääväriä. Näihin valittuihin pääväreihin ei lasketa mustaa, valkoista eikä erilaisia harmaan sävyjä. Päävärit on hyvä valita esimerkiksi sivuilla mahdollisesti olevan logon mukaan. Näiden värien lisäksi voidaan valita saman sävyisiä, mutta haaleampia apuvärejä sivuston laajoilla alueilla käytettäväksi. (Vilkas Group Oy.)

Mikäli sivustolla halutaan käyttää kuvia, tulisi kuvat valita siten, että ne sopivat sivuston teemaan ja jollain tavalla liittyvät sivuston sisältöön. Mitään turhaa ei

sivuille kannata laittaa vain sen perusteella, että niin olisi mukava tehdä. Tässäkin tapauksessa vähemmän on enemmän. Kuvien asetteluun ei ole olemassa varsinaista virallista ohjesääntöä. Tärkeintä on, että asettelu sopii sivuston muuhun yleisilmeeseen. Yleensä kuitenkin on tapana, mikäli sivustolla käytetään yrityksen tai muun vastaavan logoa, että se sijoitetaan sivun vasempaan ylänurkkaan. Kuvien asettelussa täytyy ottaa huomioon myös se, että niiden sijoittelu tekstiin nähden saattaa muuttua käyttäjän näytön koosta ja Internet-selaimen mukaan. (Kuivanen 1999.)

4.2 Sisältö

Www-sivujen olemassaolo ei ole mikään itseisarvo, vaan sivuista on oltava hyötyä käyttäjälleen. Tästä syystä tulee siis määrittää käyttäjän tarve, sivuston kohderyhmä sekä tavoitteet, jotka sivustolla halutaan saavuttaa. Tavoitteita voivat olla esimerkiksi asiakaspalvelun, myynnin ja markkinoinnin tukeminen sekä asiakkaiden tavoittaminen ja tietojen kerääminen asiakkaista. Määrittelyn pohjalta rajataan sivuston laajuus, projektin budjetti sekä sivuston jatkokehittämisen tavoitteet. (Yritys-Suomi 2008.)

Sivuston laajuuden ja sille asetettujen tavoitteiden mukaan valitaan sopiva sisältö. Sisältö on yleisimmin tietenkin tekstiä, kuvia, taulukoita, animaatioita ja multimediaa sekä näiden yhdistelmiä. Eri vaihtoehtojen pohjalta rakennetaan sivuston kohderyhmään ja tavoitteisiin sopiva materiaali. Pelkistetyimmillään laajuus voi olla vain muutamia sivuja etusivun lisäksi, kuten meidän työssämme. Tällöin tarkoituksena on yleensä tarjota vain perustiedot yrityksestä: sen toimiala, tarjonta ja yhteystiedot. Toinen ääripää voi olla yrityssivusto, jossa on edellä mainittujen lisäksi esiteltynä esimerkiksi yrityksen historia, henkilöstö, kehitysnäkymät, galleriat ja verkkokauppa. Sivuston toiminta-asteet voidaan määrittellä esimerkiksi näin:

- 1) Läsnaolo. Tällöin kyseessä ovat staattiset perussivut, joiden tarkoituksena on tarjota lähinnä yrityksen yhteystiedot, mutta ei hankkia markkinoinnillista hyötyä. Läsnaololla tarkoitetaan lisäksi lähinnä passiivista mukanaoloa Internetissä.

Tällöin suunnittelutyö on hyvin vähäistä koska sivusto on suppea.(Yritys-Suomi 2008.)

2) Markkinointiviestintä. Sivusto on yrityksen esittelysivut, joilla esitellään esimerkiksi myös palvelut ja tuotteet, informaatiota yrityksestä, uutisia, keskustelupalsta, sekä interaktiivisia toimintoja (tilauslomake, tarjouspyyntö jne). Sivusto on siis huomattavasti laajempi, ja se vaatii enemmän suunnittelua. Tämä laajuus on tällä hetkellä yleisin toiminta-aste. (Yritys-Suomi 2008.)

3) Sivusto on verkkokauppa tai kyseessä on sivuston integroituminen yrityksen koko liiketoimintaan. (KUVIO 2) Tällöin sivustolla tarjottava palvelu on vielä laajempaa kuin pelkkä markkinointi, se mahdollistaa verkkoliiketoiminnan. Verkkoliiketoiminnalla tarkoitetaan erilaisia tieto- ja viestintätekniikoita apunaan käytettävää liiketoimintaa, ja sen osana on esimerkiksi sähköinen kaupankäynti. Se on joko yritysten välistä tai yrityksen ja asiakkaan välistä avoimesti verkon välityksellä tapahtuvaa liiketoimintaa. Tämänkin toiminta-asteen yleisyys on kasvamassa. (Yritys-Suomi 2008.)

Suunnittelun ja sivustojen kehityksen myötä mahdollisuuksien kirjo on kasvanut huomattavasti ja jopa pienenkin yrityksen sivut voivat olla melko laajat, erityisesti mikäli sivustoa käytetään markkinointivälineenä. Sisältö voi olla nykyään käytännössä lähes mitä tahansa, kunhan se on sovitettu yhteen kohderyhmän, tavoitteiden ja budjetin kanssa. Täytyy kuitenkin huomioida, että pelkät oikeat valinnat eivät ratkaise kaikkea, vaan sisällön tulisi olla lisäksi hyvin esitettyä, selkeää, loogista ja esimerkiksi kuvatiedostojen kohtuullisen kokoisia. (Yritys-Suomi 2008.)

Organisaatio - Nokia Suomi

NOKIA
Connecting People

0 tuote(tta), yhteensä: 0,00 € [Ostoskoriin](#) [Hae](#)

Etusivu Online Kauppa Tuotteet Asiakastuki ja ohjelmistot Palvelut ja sovellukset Myyntipisteet **Nokia** My Nokia

Tietoa yhtiöstä Luvut Sijoittajat Lehdistö Yritysvastuu Ympäristö Urapolku Yhteystiedot

[Visio ja strategia \(englanniksi\)](#)

► [Organisaatio](#)

[Hallinto](#)

[Historia](#)

[The Nokia Foundation](#)

Organisaatio

Lokakuu 2009

Devices-yksikön tehtävänä on luoda teollisuudenalan paras tuotevalikoima.

Nokia lyhyesti

Lataa yritysesitys PDF-muodossa

KUVIO 2. Nokian yrityssivusto, kolmas toiminta-aste

4.3 Globalisointi

Sivuston värien ja kuvien on tuettava sivuston sanomaa. Lisäksi sivuston ulkoasua mietittäessä on hyvin tärkeä huomioida, että kaikki sivustolta löytyvät värit ja symbolit ovat globaalisti, maailmanlaajuisesti, oikein ymmärrettävissä. Näin ne eivät anna väärää kuvaa sivustolle eri kulttuureista tuleville vierailijoille. (Myller 2006.)

Monien värien symboliikka on globaalia. Esimerkiksi punainen on voimakas tehokeino, sillä se yhdistetään yleensä vereen ja vaaraan. Vaikka punainen mielletään usein myös iloiseksi ja pirteäksi väriksi, tulisi sitä voimakkuutensa vuoksi käyttää hillitysti ja vain niihin kohtiin, joihin halutaan käyttäjän huomion kiinnittävän. Myös mustan värin merkitys on globaalisti yhtenäinen, joskin silläkin on kaksi puolta. Toisaalta musta mielletään usein tyylikkääksi ja arvokkaaksi väriksi. Kääntöpuolena se luo myös synkän kuvan, sillä musta väri liitetään myös pimeyteen, pelkoon, pahuuteen ja suruun. Synkemmän merkityksensä vuoksi

kannattaa myös mustan värin käytön kanssa olla kohtuullinen, ellei sivuston tarkoitus ole viestittää juuri esimerkiksi surua. Valkoinen väri on yksi kulttuurisidonnaisimmista väreistä. Länsimaissa valkoinen liitetään iloon, puhtauteen ja viattomuuteen eli hyvin positiivisiin asioihin. Aasiassa taas valkoinen on negatiivinen väri, joka kuvaa surua ja kuolemaa. Yksi turvallisimmista väreistä esimerkiksi www-sivujen pohjaväriksi käytettäväksi on sininen. Siihen liitetään yleisesti hyvin vähän kulttuurillisia arvoja. Lisäksi sininen neutraaliutensa ansiosta painuu luonnostaan sopivasti taustalle, jolloin sivuston tärkeämmät asiat ovat hyvin näkyvillä. (Myller 2006.)

Myös sivustolle tulevien symbolien kanssa on oltava tarkkana ja mahdolliset kulttuurierot on otettava huomioon symboleita suunniteltaessa. Suurin osa olemassa olevista symboleista, kuten esimerkiksi suuntamerkit ja tunnetut tuotemerkit ovat varsin tunnettuja maailmanlaajuisesti kulttuurieroista huolimatta, mutta poikkeuksiakin löytyy. Esimerkiksi ympyrän muodostaminen peukalolla ja etusormella tarkoittaa yleensä ”täysin oikein” tai ”kyllä”. Kuitenkin esimerkiksi Ranskassa tämän symbolin merkitys on täysin toinen ja tarkoittaa ”täysin nolaa” tai arvotonta. Japanissa taasen tällä ympyräeleellä tarkoitetaan rahaa. Myös mytologiset ja uskonnolliset kuvat, kuten esimerkiksi risti tai kuusisakarainen Daavidin tähti (KUVIO 3) on hyvä jättää käyttämättä. Eri kulttuureissa myös eläimillä on omat vahvat merkityksensä, joten niiden käyttöä olisi hyvä vältellä etenkin, jos sivuston on tarkoitus tarjota informaatiota myös muista kulttuureista tuleville. (Koivisto 2003.) Globaalisti hyvin ymmärrettyjä, paljon verkossa käytettyjä symboleja ovat esimerkiksi jo aikaisemmin mainitut suuntanuolet.

KUVIO 3. Daavidin tähti

4.4 Typografia

Typografialla tarkoitetaan laaja-alaisesti lähes mitä tahansa tekstiin, tekstityyppiin, kirjainten asetteluun ja väriin liittyvää suunnittelua ja muokkausta. Toisin sanoen typografia on siis tekstin visuaalisen ilmeen suunnittelua. (Itkonen 2007, 16–18.)

Kirjasintyypit jaetaan kahteen pääryhmään; pääteviivallisiin (antiikva tai serif) ja pääteviivattomiin (groteski tai sans-serif). Selkein ja tärkein ero näiden eri kirjasinsukujen välillä on se, että antiikva-kirjasimissa kirjainten viivat päättyvät aina pääteviivaan (jotka ovat yleensä vaakasuuntaisia). Sen sijaan groteski-kirjasimissa pääteviivaa ei ole ja kirjainten viivat ovat tasavahvuisia. Tunnetuimpia antiikva-kirjasintyypeistä ovat Palatino ja Times New Roman, groteskeista paljon käytettyjä esimerkiksi Arial ja Verdana. (KUVIO 4) (Itkonen 2007, 25–28.)

Yleensä painetussa tekstissä suositetaan antiikva-kirjasimia, sen sijaan näytöltä lukiessa groteski-kirjasimet mielletään helppolukuisemmiksi. Kirjasimen valinta on erittäin tärkeä osa-alue suunnittelussa. Sitä tulisi harkita tarkkaan, sillä kirjasimella on suuri vaikutus sivuston tai julkaisun visuaalisessa ilmeessä. Useimmille ihmisille antiikvat ovat kuitenkin miellyttävämpiä lukea. (Itkonen 2007, 68–73.)

Kirjasintyyppin ohella myös tyyleillä voidaan luoda erilaista ilmettä ja vaikuttaa ulkoasuun sekä tekstin huomattavuuteen. Yleisimpiä erilaisista kirjasintyyleistä ovat normaali (plain), lihavoitu (**bold**), ja kursivoitu (*italic*). Tämän lisäksi tyyliä voidaan muokata käyttämällä erilaisia tyylimääräyksiä, kuten esimerkiksi alleviivausta (underline). (Itkonen 2007, 68–73.)

<p>Aa Bb Cc</p> <p><i>Aa Bb Cc</i></p> <p>Aa Bb Cc</p> <p>Antiikva-kirjasin Arial</p>	<p>Aa Bb Cc</p> <p><i>Aa Bb Cc</i></p> <p>Aa Bb Cc</p> <p>Groteski-kirjasin Times New Roman</p>
--	--

KUVIO 4. Kirjasintyyppejä

4.5 Resoluutio

Näytön resoluutiolla tarkoitetaan kuvan erotuskykyä ja niiden pikseleiden määrää, jotka mahtuvat annettuun tilaan. Yleisin näyttöresoluutio esimerkiksi vuonna 2003 oli 800 x 600 pikseliä, jolloin ensimmäisellä luvulla kuvataan pikseleiden määrää horisontaalisesti (vaakasuorasti) ja jälkimmäisellä vertikaalisesti (pystysuorasti). Resoluutiolla ilmaistaan kuvan tarkkuutta. Resoluutiota kasvattamalla elementit näytöllä pienenevät ja päinvastoin resoluutiota pienentämällä kasvavat. (Keränen ym. 2003 18.)

Resoluution valinnalla määritetään se, minkä levyisiä taulukoita ja kuvia sivulla voidaan käyttää. Kuitenkin täytyy muistaa, että sivun todellinen koko on aina näyttöresoluutiota pienempi, sillä selainohjelmien eri osat vievät osan ikkunasta. Alkuvaiheessa sivusto kannattaa suunnitella jollekin suositulle resoluutiolle, kuten tällä hetkellä esimerkiksi 1280 x 1024. Täytyy kuitenkin huomioida se, että sivustoa tulisi voida käyttää sekä suurilla että pienillä resoluutioilla. (Keränen ym. 2003 18.)

5 TYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyömme aiheena oli toteuttaa Keski-Pohjanmaan liitolle käännöstyö suomesta englanniksi, sekä www-sivujen alkuvaiheen suunnittelu- ja toteutusprosessi. Käännöstyön suomenkielinen materiaali oli toimeksiantajamme, Keski-Pohjanmaan liiton valitsema osio informaatiota, jonka se katsoi tarpeelliseksi tarjota myös englannin kielellä. Käännöstyössä käytimme apuna sisäasiainministeriön julkaisemaa aluekehityssanastoa. Tämän lisäksi suunnittelimme ja toteutimme perusrungon www-sivuista, joilla käännetty materiaali jossain vaiheessa tulevaisuudessa julkaistaisiin. Suunnitelma toteutettiin HTML-kielellä.

5.1 Kielet ja ohjelmat

Käytimme suunnittelutyössämme apunamme HTML-kieltä ja -editoria, joiden peruseriaatteita ja toimintoja avarramme hieman. Tämän luvun tarkoituksena ei kuitenkaan varsinaisesti ole opastaa lukijaansa käyttämään HTML-kieltä tai -editoria. Tarkoituksenamme on tuoda apuvälineemme lyhyesti esille osana opinnäytetyömme toteutusprosessia, ja HTML-kielen osalta esitämme myös muutamia lyhyitä esimerkkejä kielen perusteista.

5.1.1 HTML-kieli

HTML, HyperText Markup Language, on alkujaan fyysikko Timothy Berners-Leen luoma standardoitu julkaisukieli. Sillä kuvataan tietoa sisältävien sivujen järjestystä, muotoilua ja linkityksiä. Kielen avulla voidaan hallita, muotoilla ja järjestellä muun muassa tekstiä, kuvia, ääntä, animaatioita ja videoita sekä vuorovaikutteisia ohjelmia. Ensimmäinen kuvaus kielestä julkaistiin vuonna 1991,

jonka jälkeen kehitys on jatkunut eteenpäin. HTML-dokumentteja voidaan kirjoittaa millä tahansa editorilla, mutta lisäksi on suunniteltu myös erityisiä HTML-editoreja. HTML, kuten muutkin julkaisukielet, pitävät sisällään elementtejä eli komentoja (*tag*), joiden avulla määritellään sivun ominaisuuksia. Vielä nykyäänkin HTML on käytetyin julkaisukieli. Kehittyneempiäkin vaihtoehtoja, kuten eXtensible HyperText Markup Language (XHTML) tai muotoilukieli CSS on olemassa. (Oliver 2002, 15–20.)

Kielen elementit eli komennot määritellään kulmasulkujen sisään, joten kielessä käytetään merkkejä `<` ja `>`. Näiden merkkien avulla muodostetaan sivuston sisältö sekä rakenne. Avoin komento suljetaan käyttämällä loppukomentoa eli merkitsemällä merkki `/` tagin päätteeksi. Esimerkkinä `<head>`-tagi suljetaan muodossa `</head>`. (Keränen ym. 2003, 17–18.) Komentojen määritteitä kutsutaan kielessä attribuuteiksi, joiden avulla tagin käyttötarkoitusta ohjaillaan tarkoin. Attribuutteja käytetään niin ikään kulmasulkujen avulla. Ne kirjoitetaan tagin sisään muodossa `nimi = 'arvo'`-ilmaisulla. Esimerkiksi ohjattaessa sivuston tekstin sijoittumista oikealle `<div align="right">` loppukomento `</div>` sulkee tagin. Käytännössä ehdottoman tarpeellisia tageja on kaikkiaan neljä, `<html>`, `<head>`, `<title>` ja `<body>`, unohtamatta näiden komentojen lopetustageja. Näiden tagien tulisi esiintyä jokaisella luodulla `www`-sivulla. Koodista tulisi siten ilmetä, että kyseessä on HTML-dokumentti (KUVIO 5), joka pitää sisällään ainakin otsikon ja jonkinlaisen rungon. (Oliver 2002, 15–20)

```

kp - Notepad
File Edit Format View Help
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN" "http://
<html><head>
<meta content="text/html; charset=ISO-8859-1" http-equiv
<title>keskipohjanmaan liitto</title>

</head>
<body style="background-color: rgb(222, 222, 254);" link
<font style="" size="3">
<font face="Arial, Helvetica">
<center><br>
<br>
<br>
<br>
<table align="center" border="4" bordercolor="#758da9" c
<tbody>
<tr>
<td>
<br>
<br>

<p>&nbsp;&nbsp;  Rantakatu 14, 67100 Kokkola<br>
&nbsp;&nbsp;&nbsp;<span style="font-weight: bold;">Puh/Tel</span>
(06) 860 5700 <span style="font-weight: bold;">Fax</span>
(06) 868 0308<br>
&nbsp;&nbsp;&nbsp;<a style="color: rgb(102, 102, 204);" href="mailto:

```

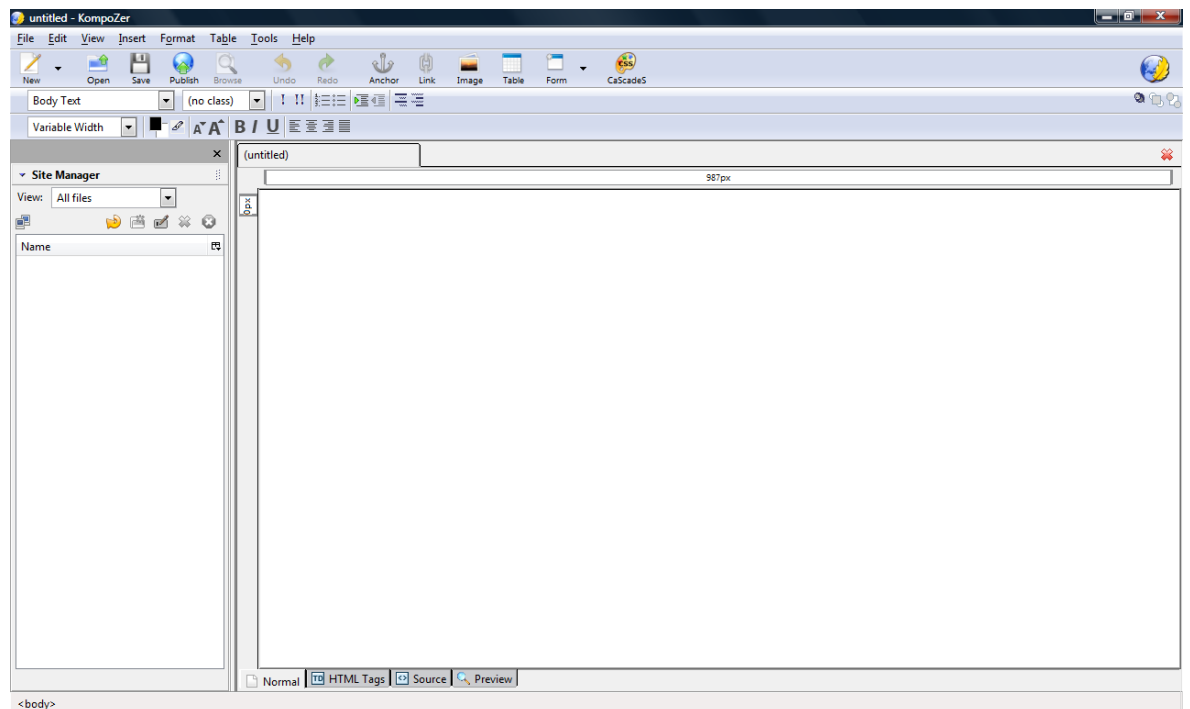
KUVIO 5. Kirjoittamaamme HTML-koodia

5.1.2 KompoZer

KompoZer (KUVIO 6) on helppokäyttöiseksi suunniteltu, maksuton avoimen koodin NVU-pohjainen web-sivueditori. KompoZer on niin sanottu WYSIWYG(What You See Is What You Get) editori, mikä tarkoittaa sitä, että sivuja voidaan periaatteessa tehdä visuaalisen käyttöliittymän avulla vaikka täysin ilman aikaisempaa kokemusta HTML-kielestä. Halutessaan koodin voi kuitenkin kirjoittaa kokokaan tai osittain itse. Silloin joistakin ominaisuuksista ja toiminnallisuuksista on mahdollista saada enemmän irti. (Loponen 2007.)

Käyttöliittymässä on käytettävissä neljä eri näkymää sivujen muokkaukseen. Tekstinkäsittelyä muistuttava näkymä, HTML-tagit pieninä logoina näyttävä

näkymä, HTML-koodinäkymä sekä esikatselu. Sen avulla voi katsoa, miltä valmis sivu tulisi Firefox-selaimella näyttämään. (Loponen 2007.)

KUVIO 6. Käyttämämme HTML-editori KompoZer

5.2 Käännöstyö

Käännöstyö oli opinnäytetyömme ensimmäinen projekti, jota hiottiin pitkään sekä lehtori Eija Torkinlammen, että Keski-Pohjanmaan liiton edustajien Susanne Storbjörkin ja Kauppi Virkkalan kanssa. Lähtökohtaisesti Storbjörk ja Kauppi luonnollisesti pääasiassa itse päättivät haluamansa materiaalin käännettäväksi, mutta työtä tehtiin hyvässä yhteistyöhengessä ja mielipiteitä vaihdellen.

Liitto oli jo etukäteen miettinyt sopivia osioita, joita he halusivat käännettäväksi tarjotakseen tietoa ja palveluita myös englanninkielisille yhteistyökumppaneille ja asiakkaille sekä vierailijoille. Jatkoimme pohdintaa yhdessä eteenpäin siten, että käännetty materiaali tulisi tarjoamaan riittävän kattavan informaatiopakettin Keski-Pohjanmaasta maakuntana, Keski-Pohjanmaan liitosta sekä siitä työstä, mitä se tekee, ja mitkä ovat olleet tai tulevat olemaan sen tärkeimpiä osa-alueita.

Luonnollisesti varsinaisen materiaalin ohella myös henkilöstön tittelit ja tiedot käännettiin englanniksi, jotta tarvittaessa yhteydenotot suuntautuisivat oikeille henkilöille.

Materiaalia rajattiin lähtökohtaisesti käyttäen kahta perustetta: laajuutta ja materiaalin kiinnostavuutta. Englanninkielisistä kotisivuista ei ollut tarkoitus tehdä alkuvaiheessa yhtä laajoja kuin suomenkielisestä palvelusta, vaan tarjota ikään kuin lyhyt katsaus edellä esitellyistä osioista. Tähän vaihtoehtoon päädyttiin jo aivan käytännön seikkojen vuoksi: mikäli käännettäväksi olisi valittu laaja otos liiton materiaalia, olisi työstä tullut suhteettoman laaja. Tällöin materiaaliin olisi todennäköisesti päätynyt vierailijan näkökulmasta myös vähäarvoisempaa tietoa ja se olisi lisäksi tehnyt tiedonhaun sivustolta liian vaivalloiseksi. Käännösmateriaalin tulisi olla myös kiinnostavaa, sellaista, jota vierailija lukisi mielellään ja jonka pohjalta hän ehkä haluaisi itse ottaa lisää selvää Keski-Pohjanmaasta ja maakunnan liitosta. Otimme oletukseksi sen, että todennäköisesti vierailija tai yhteistyökumppani, jolla ei ole henkilökohtaisia sitoumuksia Keski-Pohjanmaan maakuntana, haluaisi lukea lähinnä perustietoa eikä niinkään pikkutarkkoja yksityiskohtia, kuten esimerkiksi strategioista, neuvottelukunnista tai yhteistyöryhmistä. Toki tulevaisuudessa voi olla mahdollista, että Keski-Pohjanmaan liitto käännettää suomenkieliset sivunsa kokonaisuudessaan englanniksi. Yhden opinnäytetyön aiheeksi se olisi ollut kuitenkin liian laaja projekti etenkin, kun odottamassa oli vielä toinenkin prosessi, sivujen suunnittelu.

5.2.1 Sanastot ja tarkistus

Käännöstyössä käytimme apuna Kauppi Virkkalan ja Susanne Storbjörkin meille toimittamaa aluekehityssanastoa, muiden maakuntaliittojen kotisivuja sekä luonnollisesti myös useita eri sanakirjoja niin paperiversioina kuin Internetissäkin. Aluekehityssanasto oli niin laaja ja kattava, että ilman sitä käännöstyö olisi ollut erittäin vaikea ja raskas viedä loppuun asti. Eri maakuntaliittojen kotisivuilta saimme hyviä vinkkejä siitä, missä järjestyksessä ja mitä sanoja käyttäen eri asiat kannattaisi ilmaista, jotta teksti olisi mahdollisimman sujuvaa ja helposti

ymmärrettävää. Internetistä löytyy muutamia hyviä sanakirjoja ja käännöskoneita, joita käytimme erityisesti alkuvaiheessa saadaksemme viitteellisen suunnan siitä, mihin suuntaan käännöstyötä kannattaisi lähteä viemään eteenpäin. Suurempi apu löytyi kuitenkin kirjallisuudesta, niin sanakirjoista kuin kielioppikirjoistakin, joita hyödynsimme runsaasti käännöstyömme aikana saadaksemme tekstistä sujuvaa ja helppolukuista.

Käännöstyötä tehtiin pienissä osioissa eteenpäin, sitä tarkistutettiin säännöllisesti lehtori Eija Torkinlammella, ja lisäksi keskustelimme hänen sekä liiton edustajien kanssa rakenteesta ja eri sanavaihtoehdoista. Me opinnäytetyön tekijät kokoonnuimme lähes viikoittain keskustelemaan siitä, miten käännöstyö on edistynyt, onko jonkin tai joidenkin osioiden tai sanojen kanssa ollut ongelmia, miten jatketaan eteenpäin ja mitä osioita voidaan viedä seuraavaksi tarkistettavaksi Eija Torkinlammelle tai arvioitavaksi liittoon. Eija Torkinlampi vastasi koko englanninkielisen materiaalin tarkistuksesta. Erityisesti työn alkuvaiheessa korjattavaa olikin paljon, ennen kuin työ muuttui pikkuhiljaa harjoituksen myötä jouhevammaksi. Liitossa keskustelimme työn tässä vaiheessa lähinnä siitä, onko eri osa-alueiden jaottelu sopiva, ovatko kaikki sanat ja ilmaukset myös liiton mielestään sopivia ja onko sillä ehkä jotain lisättävää tai muutettavaa jo tehtyyn työhön.

Kun käännöstyö oli kokonaisuudessaan valmis sekä viimeiset hiomiset ja tarkistukset tehty Eija Torkinlammen kanssa, hyväksyimme tehdyn työn liitossa. Tämänkin jälkeen jouduimme tekemään pieniä muutoksia jo valmiiseen käännöstyöhön, sillä vuoden 2010 alussa tapahtuneet kuntaliitokset muuttivat hieman Keski-Pohjanmaan liiton jäsenkuntia ja aluetta. Varsinainen materiaali koskien maakuntaa, maakuntavaltuustoa ja Keski-Pohjanmaan liittoa pysyi kuitenkin samana. Muutokset koskivat vain pientä yksittäistä osa-aluetta, mutta muutokset oli mielestämme tehtävä, jotta kaikki tiedot olisivat ajantasaisia.

5.2.2 Aluekehityssanasto

Maakuntaliitto ja sen työ oli meille vieras osa-alue, jonka vuoksi myös englanninkielinen sanasto oli meille täysin uutta. Osa perussanoista oli löydettävissä sanakirjoista, niin kirjallisista kuin Internetissäkin tarjolla olevista. Osa löytyi muiden maakuntaliittojen sivuilta. Tarvitsimme kuitenkin kattavamman paketin oheissanastoa käännostyömme tueksi. Erityisesti tämän tyyppisessä työssä, jonka pyrkimyksenä on tarjota ajantasaista faktatietoa vieraskieliselle, on tärkeää, että sanasto on eksaktia ja sen sisältämät sanat yleisesti käytössä olevia sekä ajankohtaisia.

Toimeksiantajamme toimitti meille laajan ja kattavan, 33-sivuisen aluekehitysalan sanaston, jonka pohjalta lähdimme rakentamaan käännostä. Aluekehityssanasto sisältää käännot ruotsiin, Englantiin, Saksaan ja Ranskaan. Siinä on eksaktit ilmaisut alue- ja poliittisesta sanastosta. Sanastoon on pyritty keräämään viranomaisten kehitystyössä käyttämiä ajankohtaisia termejä ja ilmaisuja. Vaikka sanaston tärkein tarkoitus on tietenkin toimia työkaluna niille, jotka työskentelevät aluekehitykseen liittyvien tekstien kanssa, oli se myös meille opinnäytetyössämme korvaamaton apu. Aluekehityssanaston sisältämät termit kattavat niin kansallisen aluepolitiikan kuin EU-yhteistyönkin. Sanastoa päivitetään säännöllisesti tarpeen mukaan. Meillä oli käytössämme Sisäasiainministeriössä vuonna 1997 tehdystä versiosta päivitetty ja täydennetty versio, joka oli kaiken kaikkiaan erittäin laaja.

5.3 Suunnittelutyö

Keski-Pohjanmaan liitolla oli jo alusta alkaen varsin selvä visio siitä, millaisilta englanninkielisten kotisivujen tulisi näyttää ja mitä se sivuilleen haluaisi. Liitto oli tyytyväinen alkuperäisiin, suomenkielisiin sivuihinsa, niiden ulkoasuun, käytettävyyteen, värimaailmaan ja sisältöön. Näitä samoja asioita he haluaisivat painottaa myös englanninkielisessä versiossa. Tärkeimpinä ominaisuuksina liitto piti sitä, että sivuston värimaailma, sini-valko-vihreä, pysyisi suurin piirtein samana ja sivut olisivat yksinkertaiset sekä helppokäyttöiset. Liiton toivomuksena oli myös sivuilla oleva kartta, joka selventäisi sekä Keski-Pohjanmaan että Kokkolan sijaintia Suomen kartalla. Näistä asioista lähdimme liikkeelle työstämään sivuston

tulevaa ulkoasua ja käyttöliittymää. Itse pidimme toimeksiantajamme toiveiden ohella tärkeinä yksinkertaista, toimivaa rakennetta, rauhallista ja tasapainoista värimaailmaa sekä sitä, että sivut olisivat nopeat ja kevyet käyttää yleisimmillä selaimilla.

Yksinkertaiset, selkeät sivut ovat miellyttävät käyttää, ne latautuvat nopeasti, ja todennäköisesti sivustolla vierailevalle jää helpommin positiivinen mielikuva. Se oli pyrkimyksemme. Samoin sivuston värimaailman tulee olla tasapainoinen, siten ettei mikään erityisesti pistä silmään ja jää häiritsemään sivuston käyttöä ja tekstien lukemista. Kaiken tarpeellisen tiedon, erityisesti Keski-Pohjanmaan ja Kokkolan sijainnin, toimiston osoitteen ja yhteystietojen, tulisi löytyä mahdollisimman vaivatta, jotta yhteydenotot olisivat mutkattomia. Kun sivuston pohja on rakennettu mahdollisimman toimivaksi ja riittävän kevyeksi, on siihen helppo lisätä jälkikäteen haluttuja elementtejä ja osioita.

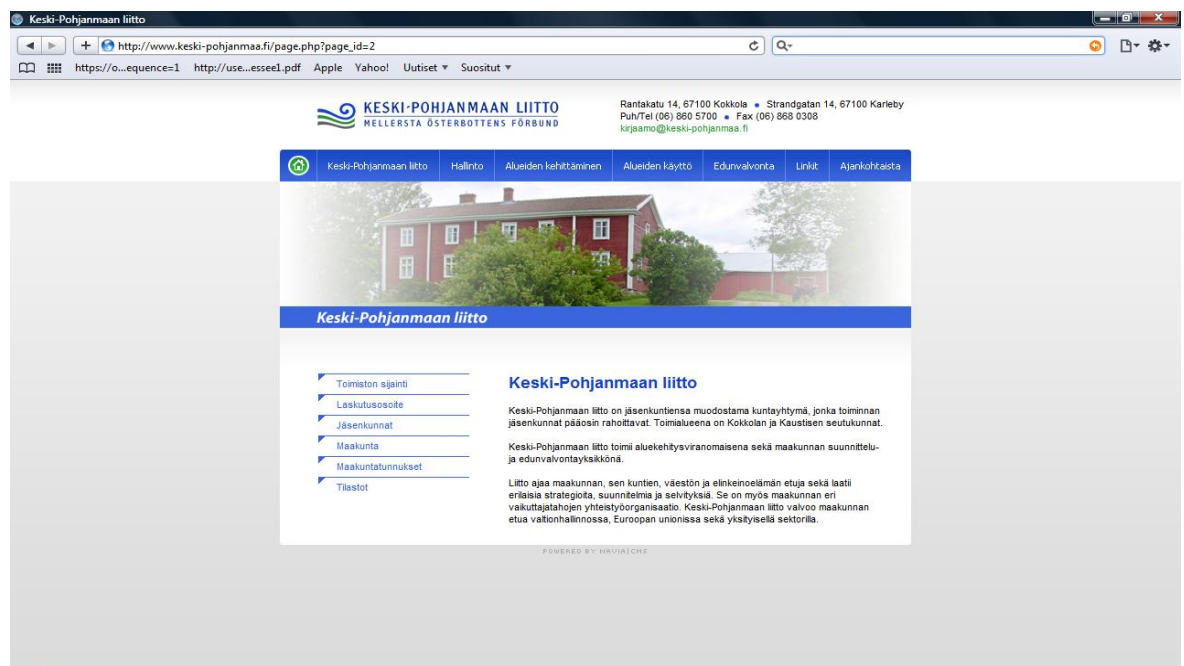
Esteettisesti miellyttävä ja selkeä sivusto on hyvä käyntikortti ja toivottaa vierailijat tervetulleiksi uudestaan. Lisäksi meidän täytyi vielä huomioida suunnittelussa ja ulkoasun asettelussa se, että vaikka sivuston värit on raikas ja nuorekas, sivustosta tulisi kuitenkin saada riittävän virallinen vaikutelma. Tarkoituksena on viestittää luotettavaa, innovatiivista ja vakavasti otettavaa julkikuvaa Keski-Pohjanmaan liitosta.

5.3.1 Alkuperäiset www-sivut ja muutokset

Alkuperäisillä sivuilla (KUVIO 7) oli joitakin ratkaisuja, jotka tekivät sivuista aavistuksen verran raskaat ja ehkä hieman vaikuttivat sivuston käytettävyyteenkin. Nämä ratkaisut olivat kyllä täysin oikeita ja toimivia alkuperäisten kotisivujen laajuus huomioon ottaen. Kuitenkin päädyimme siihen lopputulokseen, että ainakaan alkuvaiheessa englanninkielisillä sivuilla ei tarvittaisi pudotusvalikkoa linkkipalkissa eikä vasemmalla olevaa kehysvalikkoa. Näin toimien sivut olisivat huomattavasti pienemmät ja yksinkertaisemmat. Samoin päätimme, että koska työemme keskittyy kotisivujen osalta ainoastaan niiden suunnitteluun ja prototyypin toteutukseen, ei varsinaiseen toteutukseen ja julkaisuun, emme tarvitsisi Java

Script -koodia tai Cascading Style Sheets -tyylitiedostoja (CSS) halutunlaisen ulkoasun ja vaikutelman luomiseen. Päätimme siis pitää sivuston suunnittelun mahdollisimman yksinkertaisena, kuitenkin niin, että sivuston lopullinen toteuttaja saisi työstämme riittävän kattavan mallinnuksen ja ohjeen siitä, miltä me kuvittelisimme sivuston näyttävän viimeisteltyinä.

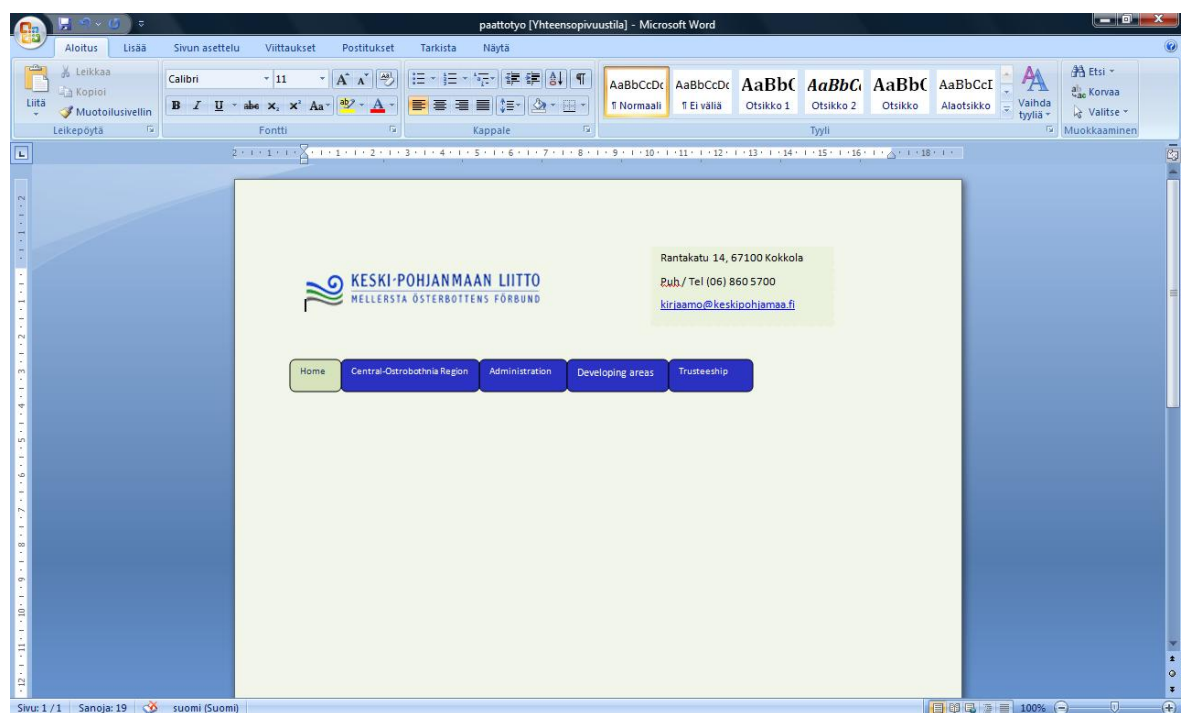
Sivujen tyylin ja toteutuksen tulisi toimeksiantajan toiveesta olla samantyyppiset alkuperäisten, suomenkielisten www-sivujen kanssa, jotta yleisvaikutelma ei liiaksi häiriintyisi. Kuitenkin sivuston kapea-alaisuus huomioiden saatoimme käyttää useissa kohdin kevyempiä, vaihtoehtoisia ratkaisuja, ilman että lopputulos kärsi. Jätimme avoimeksi mahdollisuuden sivuston muokkaamisen ja laajentamiseen tarpeen vaatiessa. Tämä suunnitelma toteutettiin siten, että jälkikäteen tehtävät laajennukset olisivat mahdollisimman helposti toteutettavissa. Vaikka ulkoasussa on pieniä muutoksia verrattuna alkuperäisiin kotisivuihin ja suunnitelman ulkoasu on huomattavasti pelkistetympi, sivujen teema, tyyli, asettelu ja värimaailma pysyivät samana.

KUVIO 7. Keski-Pohjanmaan liiton suomenkieliset sivut

5.3.2 Suunnittelutyö ja rakenne

Suunnittelutyön lähtökohtana meillä oli jo ennalta toimeksiantajan kanssa sovittu tekninen rakenne. Sen pohjalta sivuston runkoa lähdettiin suunnittelemaan ja kehrittelemään eteenpäin. Alkuvaiheessa suunnitelmia ja erilaisia vaihtoehtoja käytiin läpi niin ruutupaperilla kuin hyödyntämällä Microsoft Visual Studiota sekä Microsoft Office Word 2007 -ohjelmistoa. Microsoft Wordilla teimme myös ensimmäisen raakaversion (KUVIO 8) sivuston ulkoasusta ja toiminnallisuuksista opinnäytetyömme toimeksiantajalle nähtäväksi. Näiden toimintatapojen avulla saimme suunnitteluprosessin alkuvaiheessa ja jatkossakin esitettyä ja havainnollistettua uudet ideat ja ajatukset helpommin myös toimeksiantajallemme, ennen kuin sivuston rakenne luotiin HTML-kieltä käyttämällä. Suunnitteluprosessin aikana havaitsimme, että mitä tarkemmin olimme hahmotelleet sivuston rungon ja toiminnallisuuden ennen varsinaisen rakennustyön alkua, sitä paremmin ja sujuvammin itse työ sujui eteenpäin ja sitä vähemmän korjattavaa jäi myöhemmille tapaamiskerroille.

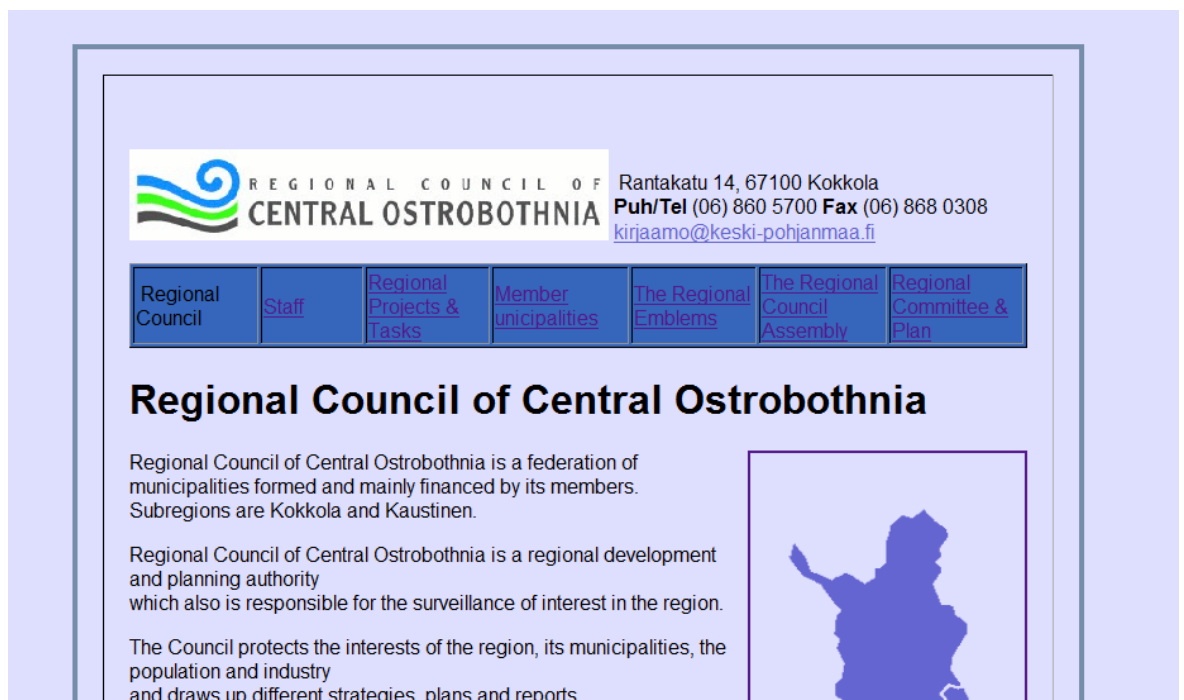
KUVIO 8. Ensimmäinen raakaversio sivuston ulkoasusta

Ensimmäinen raakaversio esiteltiin toimeksiantajalle, jonka jälkeen ulkoasua lähdettiin suunnittelemaan eteenpäin Keski-Pohjanmaan liiton toiveiden mukaisesti. Kuitenkin jo alkuvaiheessa pääsimme yksimielisyyteen siitä, mikä tulisi olemaan suunnitelman perusrakenne ja millainen sivuston toiminnallisuudesta rakennettaisiin. Sivupohjia työstettiin eteenpäin aluksi jatkamalla sivuston ulkoasun suunnittelua Microsoft Wordin avulla. Sen jälkeen siirryimme HTML-kielen ja -editorin käyttöön.

Alkuvaiheen suunnittelun jälkeen päädyimme siihen tulokseen, että teemme kotisivujen mallinnuksen käyttämällä HTML-kieltä sekä valitsemaamme editoria, KompoZeria. Ennen työn aloittamista testasimme useita eri editorivaihtoehtoja, mutta tulimme siihen tulokseen että KompoZer tarjosi parhaat vaihtoehdot. Sivustolle tulevien kuvien muokkaamiseen päädyimme tarvittaessa käyttämään GIMPshop-ohjelmaa. Se on käyttöominaisuuksiltaan hyvä, joskaan ei ehkä kaikkein yksinkertaisin kuvankäsittelyohjelma. Työ olisi ollut mahdollista toteuttaa myös esimerkiksi pelkästään Microsoft Word -ohjelmaa käyttämällä. Tällöin kokonaiskuva sivuston ulkoasusta ja toiminnallisuuksista olisi kuitenkin jäänyt huomattavasti suppeammaksi, vaikka tämäkin toimintatapa olisi varmasti ollut varsin toimiva. Yksinkertaiset työskentelyvälineet mahdollistivat sen, että molemmilla tekijöillä olisi yhtäläinen mahdollisuus rakentaa työtä sujuvasti eteenpäin ja että saisimme rakennettua pohjista tarpeen vaatiessa mahdollisimman pikkutarkasti haluamamme näköiset kirjoittamalla HTML-kieltä pääsääntöisesti itse. Tulimme työn aikana siihen tulokseen, että valitettavasti KompoZer tai muutamat muutkaan alkuvaiheessa kokeilemamme editoriohjelmat, eivät mielestämme tarjonneet riittävästi valmiita toiminnallisuuksia. Editorien tarjoamat rajalliset vaihtoehdot ja suunnitelmiimme epäsovivat ja osittain hankalasti löydettävät ratkaisut pystyi mielestämme parhaiten toteuttamaan ja korjaamaan vain kirjoittamalla kieltä käsin. Koska koulutuksemme ei varsinaisesti painotu sivustojen rakentamiseen vaan ensisijaisesti suunnitteluun, käytimme apuna HTML-oppaita ja www-sivuja laajentaaksemme osaamistamme ja

tietotaitoamme sivuston mallinnuksessa. Näin saimme luotua meitä ja Keski-Pohjanmaan liittoa tyydyttäviä ratkaisuja.

Työn edetessä kävimme useaan otteeseen esittelemässä ideoitamme toimeksiantajalle. Esittelyn ohessa keskustelimme mahdollisista parannus- ja muutosehdotuksista. Sivujen pohjaväri muuttuikin matkan varrella ensimmäisen version vihertäväsävyisestä lopullisen version (KUVIO 9) siniseksi. Lisäksi toimeksiantajat toivoivat sivuston etusivulle tulevaan karttaan toimintoa, jonka avulla karttaa hiirellä klikkaamalla selaimen avautuisi uusi ikkuna, jossa olisi tarkempi kuva nimenomaan Keski-Pohjanmaasta. Tämä myös toteutettiin.

KUVIO 9. Valmis versio sivuston etusivusta

6 YHTEENVETO

Verkkosivut ovat erinomainen tapa tarjota tarpeellista informaatiota yrityksestä sen ulkopuolisille henkilöille. Etenkin kansainvälistä yhteistyötä tekevillä yrityksillä tulisi olla sivuistaan myös englanninkielinen versio. Vieraskielisen sivun ei välttämättä tarvitse olla niin laaja ja tarjota niin paljon informaatioita kuin kotimaisten versioiden. Riittää, että sivusto kertoo perustiedot yrityksestä ja sen toiminnasta yhteistyökumppaneille ja muille kiinnostuneille luettavaksi sekä yhteystiedot, joiden avulla on mahdollista ottaa yhteys yritykseen ja vaikkapa pyytää lisäinformaatiota. Toimeksiantajallamme Keski-Pohjanmaan liitolla ei englanninkielisiä sivuja vielä ole, vaikka niille olisi pidempään ollut jo tarvetta. Meidän tehtävämme oli siis kääntää toimeksiantajan valitsema informaatiopaketti englanniksi sekä suunnitella valmis pohja sivuille. Sivuston varsinaisesta julkaisusta ja mahdollisista myöhemmistä päivityksistä vastaa joko toimeksiantaja tai toimeksiantajan valitsema henkilö.

Olemme varsin tyytyväisiä valmiiseen työhömmme, vaikkakin matkan varrella kasautui erinäisiä ongelmia niin itse työn tekemisessä kuin loppuun saattamisessa. Lopulta työstä tuli laajempi ja yksityiskohtaisempi kuin aluksi suunnittelimme, erityisesti sivujen ulkoasun suunnittelun osalta. Käännöstyöhön ei juuri tullut muutoksia matkan varrella, lähinnä työn loppuvaiheessa pieniä lisäyksiä ja korjauksia. Ne johtuivat vuoden 2010 alussa voimaan astuneista kuntaliitoksista.

Sivuston ulkoasu vastaa osittain yleisilmeeltään jo valmiiksi olevaa Keski-Pohjanmaan liiton suomenkielistä sivustoa. Kuitenkin sivujen ulkoasussa näkyy myös meidän oma kädenjälkemme. Vaikka toimeksiantajan toivomus oli nimenomaan tehdä sivuston ulkoasusta suomenkielistä sivustoa vastaava, jätettiin suunnittelutyössä kuitenkin tilaa myös meidän omille ideoille ja ratkaisuille. Versioomme myös jätettiin tilaa mahdollisesti jälkeempään tuleville muutoksille ja lisäyksille. Meidän ei ollut tarkoituskaan tehdä valmista tuotetta, vaan toimiva ja käyttökelpoinen suunnitelma, prototyyppi sivustosta.

Alun perin saimme työmme ohjaajalta ehdotuksen, että toteuttaisimme suunnittelun käyttämällä vain pelkästään MS Office Wordia. Päädyimme kuitenkin tekemään suunnitelman sivupohjista käyttämällä HTML-kieltä itse kirjoittaen ja HTML-editoreja apuna käyttäen. Tämä ratkaisu mahdollisti sen, että suunnitelmaa voitiin konkreettisesti käyttää ja testata sen toiminnallisuutta. Tällöin myös työn esittely toimeksiantajallemme oli helpompaa. Liitto sai näin hieman pidemmälle viedyn suunnitelman tulevista sivuista. Lisäksi valmiiden ja toimivien, jo valmiiksi sivuston omaisten suunnitelmien, avulla toimeksiantajamme Keski-Pohjanmaan liiton yhteyshenkilöiden on helpompi jatkossa esitellä suunnitelmaa eteenpäin sekä muulle liiton henkilöstölle että varsinaiselle sivuston julkaisusta vastaavalle henkilölle.

Työtä aloittaessamme harkitsimme käyttävämme myös Java Script- ja PHP-kieliä (Hypertext Preprocessor) suunnittelutyömme apuna. Samoin mietimme, toteuttaisimmeko tyylimuotoilut CSS-tyyliohjeen avulla. Java Scriptin ja PHP:n hylkäsimme pääasiallisesti sen vuoksi, että tarkoituksemme oli pitää suunnitelma mahdollisimman yksinkertaisena ja selkeänä. Työstä olisi nopeasti tullut liian laaja alkutilanteeseen nähden, mikäli olisimme käyttäneet useita eri ohjelmointikieliä. Jo HTML-kielen käyttö suunnittelutyössä oli askel eteenpäin vaikeustasossa huomioiden ohjaajamme ehdotuksen työn toteuttamisesta pelkästään MS Office Word -ohjelman avulla. CSS-tyyliohje olisi voinut olla hyvä lisä suunnittelutyöhön, ja harkitsimmekin pitkään sen käyttöä tyylien määrittelyssä. Halusimme pitäytyä mahdollisimman yksinkertaisessa suunnittelutyössä muistaen, että työmme ei ole sivuston lopullinen versio tai ulkoasu, vain meidän näkemyksemme siitä, miltä sivusto voisi näyttää. Tästä syystä päädyimme tekemään myös tyylimäärittelyt suoraan HTML-kielen avulla.

Osa sivuille haluamistamme ratkaisuista oli helppo ja nopea toteuttaa, osa vei aikaa enemmän. Kaikkia ongelmia emme saaneet ratkaistua lainkaan, jolloin jouduimme hiukan muuttamaan suunnitelmiamme tai jopa jättämään jotain pois. Tämä jäi meitä hiukan harmittamaan, joskin olemme kuitenkin tyytyväisiä työn viimeiseen versioon. Aikaa työn kanssa ja erityisesti pienten yksityiskohtien hiomisessa kului enemmän kuin olimme alkuvaiheessa kaavailleet. Onneksemme

saimme käännöstyön tarkistuksineen sekä korjauksineen päätökseen ennen sivupohjien suunnittelua. Näin emme joutuneet työstämään kahta erillistä osiota samanaikaisesti. Kahden aivan erilaisen ja kohtalaisen vaativan työn tekeminen olisi saattanut olla melko sekavaa ja hankalaa.

LÄHTEET

- Itkonen, M. 2007. Typografian käsikirja. 3., laajennettu painos. Helsinki: RPS-yhtiöt.
- Keinonen, T. 2007. Vuorovaikutteisen tuotteen käytettävyys. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www2.uiah.fi/projekti/metodi/058.htm>. Luettu 20.5.2010
- Keränen V., Lamberg N. & Penttinen J. 2003. Verkkojulkaisun hallinta. Jyväskylä: Docendo Finland Oy.
- Keski-Pohjanmaan liitto. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.keski-pohjanmaa.fi>. Luettu 17.5.2010
- Koivisto, J-P. 2003. Ikonit käyttöliittymässä. Pdf-dokumentti. Saatavissa: http://www.soberit.hut.fi/T-121/T-121.200/suomi/syksy2003/essee2003/juha-pekka_koivisto.pdf. Luettu 18.5.2010
- Korvenranta, H. 2005. Asiantuntija-arvioinnit. Pdf-dokumentti. Saatavissa: http://www.cs.uta.fi/usabsem/luvut/8_Korvenranta.pdf. Luettu 21.5.2010
- Kotkaluoto S. 2005. Osallistuva ryhmäläpikäynti. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <http://www.cs.uta.fi/usabsem/luvut/10-Kotkaluoto.pdf>. Luettu 20.5.2010
- Koyani, S., Bailey, R., & Nall, J. 2003. Research Based Web-Design & Usability Guidelines. Pdf-dokumentti. Saatavissa: http://usability.gov/guidelines/guidelines_book.pdf. Luettu 22.5.2010
- Kuivanen I. 1999. Www-sivujen ulkoasusta ja käytettävyydestä. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://cs.stadia.fi/~kuivanen/www-ulko.htm>. Luettu 10.5.2010
- Loponen T. 2007. Maksuton web-sivueditori. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.tietokone.fi/softa/windows/kompozer>. Luettu 15.5.2010
- Myller, A. 2006. Värien havaitseminen, tulkinta ja hyödyntäminen informaation visualisoinnissa. Teknillinen korkeakoulu. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <http://users.tkk.fi/amyller/studio4/essee1.pdf>. Luettu 19.5.2010
- Nielsen, J. 1994. How to Conduct a Heuristic Evaluation. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.useit.com/papers/heuristic/heuristic_evaluation.html. Luettu 22.5.2010
- Nielsen, J. 2003. Usability 101: Introduction to Usability. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.useit.com/alertbox/20030825.html>. Luettu 22.5.2010
- Nielsen, J. 2005. Ten Usability Heuristics. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.useit.com/papers/heuristic/heuristic_list.html. Luettu 22.5.2010
- Oliver D. 2002. HTML & XHTML Trainer Kit. Helsinki: Edita Prima Oy

Ovaska S. & Rähä K-J. 1998. Tampereen yliopisto, Tietojenkäsittelyopin laitos / Käytettävyysslaboratorio. Käytettävyystestaus. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <http://www.pcuf.fi/sytyke/lehti/kirj/st19984/13.pdf>. Luettu 20.5.2010

Riihiaho, S. 2002. Käytettävyystestauksen muunnelmia. Teknillinen korkeakoulu. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <http://www.soberit.hut.fi/T-121/T-121.600/muunnelmat.pdf>. Luettu 23.5.2010

Rydberg, H. 2005. Käytettävyys on laatua. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.rekaksois.com/kolumnit/798/kaytettavyys-on-laatua>. Luettu 23.5.2010

Savolainen, M. 2006. Käyttökontekstin ja –ajan vaikutus työmatotrukin käyttäjäkokemukseen. Teknillinen korkeakoulu. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <http://www.soberit.hut.fi/T-121/shared/thesis/di-maija-savolainen.pdf>. Luettu 23.5.2010.

Sinkkonen, I. 2004. Käyttöliittymät ja käytettävyys. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.adage.fi/blogi/2004/kaytoliittymat-ja-kaytettavyys/>. Luettu 20.5.2010

Vilkas Group Oy. Vinkkejä ulkoasun suunnitteluun. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.vilkas.fi/epages/vilkas.sf/fi_FI?ObjectPath=/Shops/vilkas/Categories/Ohje/Vinkit/Vinkkejä_ulkoasun_suunnitteluun. Luettu 18.5.2010

Yritys-Suomi. 2008. Www-sivujen toteutuksen suunnittelu. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?nodeid=16207>. Luettu 26.5.2010

LIITTEET

		REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL OSTROBOTHNIA		Rantakatu 14, 67100 Kokkola Puh/Tel (06) 860 5700 Fax (06) 868 0308 kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi		
Regional Council	Staff	Regional Projects & Tasks	Member Municipalities	The Regional Emblems	The Regional Council Assembly	Regional Committee & Plan

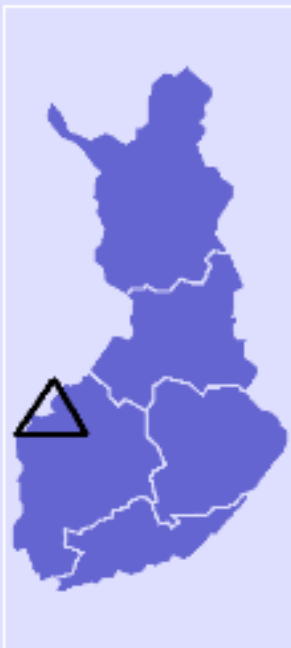
Regional Council of Central Ostrobothnia

Regional Council of Central Ostrobothnia is a federation of municipalities formed and mainly financed by its members. Subregions are Kokkola and Kaustinen.

Regional Council of Central Ostrobothnia is a regional development and planning authority which also is responsible for the surveillance of interest in the region.

The Council protects the interests of the region, its municipalities, the population and industry and draws up different strategies, plans and reports. It is also the cooperation organization of the different operators in the region.

The Council protects the interest of the region in the public state administration, in the European Union and in the private sector.

The region

The nature of the region of Central Ostrobothnia, sea and clean environment creates good possibilities for high-quality living. In addition to clean food, the wide variety of culture and nature provide opportunities also to versatile recreational services.

The charming Central Ostrobothnian villages and towns with versatile services indeed offer their inhabitants a high-quality, functional and safe environment.

During the past centuries tar burning, trade and shipbuilding brought the region prosperity, know-how and an opportunity to an international relationship with other Nordic countries and Europe. Today success is secured by excellent internal and external connections of the region: efficient harbours, airport and three highways, high-class communications and networks of the regions.

Central Ostrobothnia is a place of growth. It is the region of possibilities for high process technology, logistics, electronics and precision mechanics industry and to high-quality agriculture.

The region of 14 municipalities has skilled labour and high-class qualifications to train professionals to the needs of business.

REGIONAL COUNCIL OF
CENTRAL OSTROBOTHNIA

Rantakatu 14, 67100 Kokkola
Puh/Tel (06) 860 5700 Fax (06) 868 0308
kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi

Regional Council	Staff	Regional Projects & Tasks	Member Municipalities	The Regional Emblems	The Regional Council Assembly	Regional Committee & Plan
----------------------------------	-----------------------	---	---------------------------------------	--------------------------------------	---	---

The Regional Council Assembly

The highest decision-making body of Regional Council of Central Ostrobothnia is the Council Assembly. The Council Assembly which assembles at least twice per year, makes a decision on the regional plan, on the regional programmes, on the regional structural fund program, on the economic plan and budget of the union, accepts the financial statements and the annual report and chooses the Board.

The Council Assembly also chooses the inspection board whose task is to control that the objectives appointed by the Council Assembly to the operation of the Regional Council are realized

Ponnahdusikkuna, kartta Keski-Pohjanmaasta